

УВКБ ООН відзначає 60-річчя Конвенції про біженців

Женева, 28 липня 2011 року – Женевській Конвенції про біженців сьогодні виповнюється 60 років – у час, коли вимушене переміщення людей стає дедалі складнішим явищем, а країни, що розвиваються, змушені приймати переважну більшість біженців у світі.

Офіційно Конвенцію ООН про статус біженців було ухвалено 28 липня 1951 року з метою вирішення проблеми біженців, що склалася у Європі після Другої світової війни. Ця всесвітня угода надає визначення того, кого можна вважати біженцем – це особа, яка має обґрунтований страх переслідування за ознакою расової належності, релігії, громадянства, належності до певної соціальної групи чи політичних поглядів – і визначає права та обов'язки біженців та країн, які їх приймають. Ставши правовим підґрунтям роботи УВКБ ООН, Конвенція надала Агентству ООН у справах біженців можливість допомогти мільйонам переміщених осіб розпочати нове життя протягом останніх 60 років.

Сьогодні Конвенція залишається наріжним каменем захисту біженців. Вона перероблялася і пережила шість десятиліть величезних змін, - але сьогодні вона стикається з безпрецедентними викликами.

"Чинників вимушеного переміщення людей стає дедалі більше", - сказав Верховний комісар ООН у справах біженців Антоніу Гутерріш. "Люди позбавляються коріння не тільки в результаті конфліктів і переслідувань, а й через крайнє зубожіння та наслідки змін клімату. Ці фактори стають дедалі більше взаємопов'язаними".

У Сомалі, починаючи з січня цього року, понад 170 000 людей втекли до сусідніх країн, називаючи причинами втечі голод, посуху і відсутність безпеки. До 1 мільйона людей залишили занурену у війну Лівію; поміж ними - не лише біженці та шукачі притулку, але й економічні мігранти, які шукають в інших країнах кращого життя.

"Нам потрібні кордони, що сприяли би захисту людей, які боїться за своє життя чи свободу, - такі люди повинні мати змогу і надалі безперешкодно знаходити такий захист", - сказав Гутерріш. - "Водночас, ми повинні знайти нові способи заповнення дедалі очевидніших прогалів у міжнародній системі захисту, і поширювати цінності толерантності й прийняття, а не страху й підозрілості".

З усіх біженців світу, чотири п'ятих живуть у країнах, що розвиваються, - а нещодавні події в Сомалі, Лівії і Кот-д'Івуарі збільшили це навантаження. Тоді, як Східна Африка з усіх сил намагається впоратися з найсильнішою посухою за останні 60 років, - Кенія, Ефіопія та Джибуті приймають близько 450 тисяч біженців із Сомалі, і їх кількість зростає з кожним днем. Туніс та Єгипет прийняли масовий потік втікачів з Лівії – у час неспокою „арабської весни”. Ледь оговтавшись від років громадянського конфлікту,

Ліберія стала притулком для понад 150 тисяч вихідців з Кот-д'Івуар, які втекли від післявиборчого насильства і дотепер непевної ситуації, яка склалася в їх країні.

Для порівняння, 27 країн Європейського Союзу разом отримали минулого року трохи більше 243 тисяч прохань про надання статусу біженця, або близько 29 відсотків від загальної кількості заяв, поданих в усьому світі.

„Європа має зобов'язання перед цими людьми, перед усіма біженцями, і перед собою: зберегти цінності, закріплені в Конвенції про статус біженців 1951 року”, - сказав Верховний Комісар, зазначивши, що ЄС має можливість збільшити свою частку відповідальності щодо біженців і шукачів притулку.

"В даний час, по-справжньому єдина система залишається недосяжною, бо між державами-членами зберігаються значні відмінності щодо прийому і допомоги особам, які шукають притулку. Ми сподіваємося, що 60-та річниця Конвенції про статус біженців дасть поштовх до створення справжньої Спільної європейської системи притулку. Європа могла б також зробити більше для переселення біженців”, - сказав Гутерріш, маючи на увазі процес, за допомогою якого біженців з однієї країни (як правило, країни, що розвивається) постійно переміщують до нових країн (як правило, розвинених країн світу).

Данія стала першою державою, яка ратифікувала Конвенцію 1951 року. Шістдесят років по тому 148 держав (три чверті країн світу) є учасниками Конвенції та / або Протоколу 1967 року. Науру – це остання натеper країна, яка приєдналася у червні цього року. Проте є ще деякі частини світу - в першу чергу Південна та Південно-Східна Азія та Близький Схід, - де більшість країн ще не ратифікували Конвенцію.

У грудні Агентство ООН у справах біженців проведе нараду міністрів держав-учасниць Конвенції 1951 року. Держави зможуть знову підтвердити свої зобов'язання, взяті в рамках Конвенції як ключового інструменту для захисту біженців, і запропонувати конкретні дії для вирішення проблем біженців та осіб без громадянства. На зустрічі будуть також шукати шляхи подолання прогалин в системі захисту в умовах мінливої ситуації вимушеного переміщення.

УВКБ ООН вважає, що навіть одна людина, змушена втікати від війни чи переслідувань, - це вже забагато. Аби відзначити 60-річчя Конвенції, Агентство розпочало [кампанію «1»](#): її метою є „олюднення” цієї проблеми, яку часто зводять чисел, шляхом розповідей історій окремих біженців та інших примусово переміщених осіб. Для отримання додаткової інформації перейдіть за посиланням: <http://www.unhcr.org/do1thing>

Для отримання детальнішої інформації про діяльність УВКБ ООН в Україні – будь ласка, звертайтеся до Максима Буткевича, Регіонального Радника з питань громадської інформації УВКБ ООН. Тел.: (+380-)50-310-1767. E-mail: butkev@unhcr.org. Веб-сайт: <http://www.unhcr.org.ua>